

NIEPOJĘTY (29) *part praet pass pf*

W pisowni łącznej (24), w rozłącznej (5).

e oraz o jasne.

sg m N niepojęty (7). ◇ I niepojętym (1). ◇ V niepojęty (2). ◇ f N niepojęta (3). ◇ G niepojęty (1). ◇ A niepojętą (3). ◇ I niepojętą (1). ◇ n N niepojęt(e) (1). ◇ pl N subst niepojęt(e) (3). ◇ A subst niepojęté (7); -é (4), -(e) (3).

Sł stp brak, Cn s.v. niepojętny, Linde XVII (z Cn) – XVIII w. s.v. pojąć.

W funkcji przymiotnika: Którego nie można pojąć; niezrozumiały, niezbadany, nieodgadniony; incomprehensibilis Vulg, Calep, Cn; imperceptus Calep, Cn; incomprehensus Calep (29) : y ktorego Tron ielt myflą nie ogárniony/ y flawá nie poięta: przy ktorym ftoi woýlko Angiołow Leop 4.Esdr 8/21; KochPs 92, 114, 147; Imperceptus, Quod satis perceptus non est, quodve satis percipi non potest – Nie poiety, trudny. Calep 510b; Incomprehensibilis, Quod comprehendi non potest – Nie poięty. Calep 522a, 522a; GrabowSet Y; Włpomni y ná wielkość niepoiętą zmiłowánia twego/ ktorymeś fię nád námi o śmierć przyprawionemi/ y w rospácż przywiedzionemi grzełznikámi wzruflzył LatHar 294; Naprzod niepoiętą táiemnicę świętey Troyce [święty Atanazyjusz objaśnił]. LatHar 375; Ołtáteczna rzecz/ którą S. Athánazyusz w swoim Kredzie o S. Troycy wyłóżył/ ielt różnoś nie iáka tych perfon: w tym lámym/ że Oćiec niepojętym obyczáiem rodzi Syná [...] á lam ielt nieurodzony. LatHar 379, 495; SkarKaz 160b, 277b; Zyy nam o Symonides [...] ćiebie nápawály Cytherides pokármem niepoięty ímáki: Pílmá twego łtucznego/ iálné włzędy znáki. GosłCast 10, 69; KlonWor 6; SzarzRyt B2v.

niepojęty komu, czemu [= przez kogo, przez co] (3): KochFr 116; On to Wergielt święty [= krew Chrystusa]/ Z ktorego łkarb wypłynął ludziom niepoięty. KlonWor 82. Cf »rozumieniu niepojęty«.

W połączeniach szeregowych (4): NiemObr 117; A Bozka Duchá ś. náuká/ máiac rzeczy bárzo wielkie/ wyfokie/ prawdziwe y niepoięte/ o flowá nie dba SkarKaz 122a, 276b, 417a.

W charakterystycznych połączeniach: niepojęta(-e, -y) godność, mowy, obyczaj, ogień, postępkí, rzeczy (2), sądy (3), sława, smaka, sprawy, subtelność, szczęście, tajemnica, wielkość.

Wyrażenia: »(Pan) Bog niepojęty« [w tym: V sg (1)] (3): KochMon 29; Bóg náłz/ bóg wielkiéy síły/ wielkiéy możności/ Niepoięty/ niezmierny w fwoiéy mądrości. KochPs 213; SapEpit B4.

»niepojęty rozumem« (1): Obiecałci rádości niebiełkie/ niepoięte rozumem/ á dołtátkiem/ zacnościá/ łpokoynościá/ y wiecznościá zálecone. LatHar 680.

»rozumieniu niepojęty« (1): powiáda rzeczy dziwne/ nowe/ niesłycháne/ trudne/ y rozumieniu ludzkíemu niepoięte SkarKaz 417a.

Szereg: »niepojęty i niewysłowiony« (1): gdzie łzczęście ono niepoięte y niewysłowione/ záleca fię wiecznościá y nieodmiennościá. LatHar 649.

Synonimy: nieogarniony, nieporozumny, niepościęły, niepościgniony, niezrozumiany, trudny.

Cf NIEPOJĘTNY, POJĘTY